

odwzajemności się dzisiejsze Stany Zjedn. tej Polsce Kościuszków i Połaskich, która w przeszłości walzyła za ideał wyzwolenia Stanów Zjedn. Minister zakończył życzeniami w imieniu i całego narodu polskiego, powodzenia przedstawicielom Scantie Line, którzy wysiłkiem swoim dowiedli, iż żywią uczucie prawdziwej przyjaźni dla Polski i wierzą w gospodarcze powodzenie polskiej pracy.

Z Brazylii

Paraná.

UROCZYSTOŚĆ KOŚCIELNA. W kościele Matki Boskiej Bolesnej należącej do parafii Th' maz. Coelho, odbyła się ubiegłej niedzieli uroczystość odpustowa.

NABOŻEŃSTWO DLA POLAKÓW W IRATY. Dnia 27 września przyjedzie do Iraty ks. proboszcz Paweł Warkocz. Pożawszy od soboty rano będzie spowiadał ks. proboszcz przez cały dzień a także i w niedzielę rano w kościele polskim. Uroczystą sumę odprawi dla Polaków w niedzielę o godzinie 10 i pół. Niechże więc szanowni rodacy z Iraty i okolicy korzystają ze sposobności, by wypełnić obowiązki względem Pana Boga.

POKRZYWDZENIE ROBOTNIKÓW POLSKICH. Przy budowie drogi pomiędzy Ponta Grossa a Guarapuawą miało przyjść do nieporozumień pomiędzy zarządem budowy a robotnikami polskimi, którzy nie znają języka portugalskiego, zostali pokrzywdzeni. Sprawą pokrzywdzonych zajęmie się konsul polski.

St. Matheus zmarł niedawno p. Lucian Stencel. Zmarły był aptekarzem, oraz należał do zarządu municypjum w St. Matheus. Dla swojej uczciwości i prawości s. p. Stencel zyskał sobie w okolicy wielkie poznanowanie.

KURYTYBA. RADOŚNA NOWINA DLA TYCH, KTÓRZY UMIEŚCILI PIENIĄDZE W POCZTOWEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE.

Dowiadujemy się, iż do konsulat polskiego nadeszła pierwsza przesyłka książeczek Pocztowej Kasy Oszczędności w Warszawie dla wychodźców polskich w Brazylii, którzy w latach 1920 i 1921 i później umieścili swoje oszczędności w P. K. O.

Pieniądże wpłacone, zostały przeliczone na złote polskie według wartości monety w dniu wpłaty a więc według wartości prawdziwej, a nie jak mylnie roznoszono pogłoski, jakoby wychodźcy mieli otrzymać niższe kwoty ze swojej stratą.

Blizsze wiadomości, oraz listę osób dla których nadeszły książeczki oszczędnościowe Konsulat polski poda w przyszłym numerze „Ludu”.

POLACY ZAPISUJĄ SIĘ NA WYBORCÓW. Ubiegłej niedzieli na salach Związku Polskiego w Kurytybie odbywało się zapisywanie na wyborców. Na wielkiej sali Związku rozłożyło się szereg stołów wraz nieodłącznymi aktami urzędników. Po sali i na kurytyrach przesuwali się liczne gromadki Polaków. Tu i ówdzie widzieli się jakiegoś nowego kandydata, który z podaniem w rękę lub bez, wpisywał się do ksiąg. Urządzono również tradycyjne „churrascade”, gwoili zachęcenia ludzi do spełnienia obowiązku obywatelskiego. Jak się okazuje, liczba zgła-

O Zjazd delegatów komisji wyborczych

RODACY: Powołując się na odezwę w sprawie organizacji stronnictwa politycznego polsko-brazylijskiego w Paranie, a mając na uwadze Zjazd delegatów, który stanowo odbędzie się w dniach 12 i 13 października b. r. prosimy o jaknajwcześniejsze poczynienie pierwszych kroków przygotowawczych, celem zorganizowania Komitetów Miejskowych.

Wrazie niemożności zorganizowania Komitetu z powodu braku czasu, mogą zjawić się na Zjazd również poszczególne jednostki.

Celem ułatwienia prac na Zjeździe Delegatów, pozwalamy sobie podać kilka wskazówek:

1) Każda miejscowość (kolonia, miasteczko, i t. p.) powinna przysłać na Zjazd przynajmniej jednego delegata.

2) Każdy delegat winien być zaopatrzonej w pełnomocnictwo, wystawione przez Komitet Miejskowy lub pewną grupę rodaków.

3) Delegaci, po przybyciu do Kurytyby, mogą już 11-go października wieczorem lub 12 z rana między 8-10, przedłożyć swe pełnomocnictwa Komisji Wyborczej, przy Związku Polskim, przy ulicy Carlos de Carvalho 73.

4) Koniecznym jest, aby delegaci mogli Zjazd poinformować, ilu w danej miejscowości jest już kwalifikowanych wyborców, a ilu jest jeszcze do kwalifikowania.

5) Kolonie, które z rozmaitych powodów nie mogłyby przysłać swego delegata, mogą upoważnić osoby z innych miejscowości, do reprezentowania na Zjeździe, o czym jednak należy zawiadomić Komisję Wyborczą w Kurytybie.

6) Przejazdy i koszty utrzymania w Kurytybie ponoszą Komitety Miejskowe.

Jednocześnie podajemy porządek dzienny Zjazdu Delegatów.

- 1) Zagajenie przez przewodniczącego Kom. Wyborczej;
- 2) Wybór prezydium Zjazdu (prezesa i dwóch sekretarzy);
- 3) Referat o celach Zjazdu;
- 4) Odczytanie projektu Ustawy i odnośna dyskusja; Przerwa;
- 5) Wybór Głównego Dyrektorjatu;
- 6) Wolne Wnioski.

Uważając dalsze nawoływania i tłumaczenia za zbyt czułe, bowiem każdy z nas rozumie, dobrze cel i korzyści takiej organizacji, jesteśmy pewni, że każda Kolonia wysła na Zjazd swego delegata, przyczyni się do tej pracy ogólnej, za co zgóry powiadamy staropokojni „Bóg zapłać”.

Komisja Wyborcza:

Ludwik Wolski, Boł Mizerkowski, Jan Faucz, Zawadzki H. Troczyński J. Wiśniewski.

NB. Wzór pełnomocnictwa. Niniejszem upoważniamy pp. _____ do reprezentowania kolonii _____ municypjum _____

na Zjeździe Delegatów w celu założenia stronnictwa politycznego polsko-brazylijskiego na Stan Paraná, który się odbędzie w Kurytybie dnia 12 i 13 października b. r.

Miejscowość i data.

Podpisy Komitetowych lub grupy rodaków. Adres tymczasowej Komisji Wyborczej: LUIZ WOLSKI, Caixa postal 480, Curitiba - Paraná.

szających się na wyborców jest pokazną, bo dochodzi do 200 osób.

NIEMCY PARANŃCY ZADAJĄ DWÓCH DEPUTOWANYCH. Niemcy parañscy nie zaniebują wykorzystania obecnej okazji wyborczej. Mieli oni wystać w poniedziałek ubiegły delegacje do prezydenta Parany p. Dr. Camargi w sprawie wciągnięcia na listę deputowanych dwóch kandydatów z niemieckiego pochodzenia. Prawdopodobnie, zabiegi ich będą pomyślne, ponieważ Niemcy chętnie zapisują się na wyborców. Tymczasem my Polacy choć jesteśmy liczniejsi w Paranie niż naprzykład Niemcy odważyliśmy się postawić jednego za ledwie kandydata i to jeszcze z wielką nieśmiałością.

Espirito Santo

NOWA KOLONJA „BIAŁY ORZEŁ”. Jak już donosiliśmy w Espirito Santo zakłada się nowa kolonia polska. Pierwszy transport wychodźców polskich wraz z polskim lekarzem p. Dr. Biernackim przybywa w tych dniach na miejsce. Osada będzie się nazywać „Biały Orzeł”. „Agua Branca”. Pod względem opieki konsularnej stan Espirito Santo, a więc i „Biały Orzeł” będzie należał do konsulat w Rio de Janeiro.

STRASZNA CHOROBA TRĄDZI PANUJE I W PERU.

W uzupełnieniu do artykułu w numerze 65 „Ludu” w któ-

rym omówiliśmy warunki w Peru dorzucamy wiadomość zaczerpniętą z „Estado de S. Paulo” z dnia 13.9. b. r. że w Peru nad rzeką Ucayali, a więc tam gdzie ma być zakładane kolonie polskie, powszechną jest straszna choroba trądu.

Francja.

FRANCJA ZABIEGA O EMIGRANTÓW POLSKICH DO SWOICH KOLONIJ.

W komitecie Francusko-Polskim w Paryżu deputowany G. Candace, reprezentujący Gwadelupę, zabiera głos w sprawie przyciągnięcia emigrantów-polaków do kolonii francuskich. W tej kwestji udzielił p. Candace interesującego wywiadu jednemu z tygodników paryskich. Oto, co projektuje reprezentant kolonii francuskich w tej tak żywotnej dla obu sprzymierzonych krajów sprawie uregulowania tu nadmiaru, tam braku sił roboczych.

„Udając się na posiedzenie komitetu francusko-polskiego, pragnąłem wykorzystać tę okazję dla wyłożenia zebranym pewnej idei, której realizowanie uważam za bardzo korzystne tak dla Polski, jak i dla Francji.

Już za moich lat młodych poznałem w mej ojczyźnie, na Gwadelupie, oraz w innych naszych koloniach emigrantów-polaków, lub ich potomków, zajmujących rozmaite stanowiska, a cenionych bardzo dla ich zalet osobistych przez ludność miejscową. Obecnie, gdy sama Francja cierpi naskutek

braku naturalnego przyrostu ludności, kwestja wyrównania tych braków przez emigrację z zewnątrz łączy się ściśle, mojem zdaniem, z kwestją braku sił roboczych w naszych koloniach.

Rozpatrując tę kwestję z punktu widzenia nie tylko ekonomicznego, ale i społecznego, należy przyznać, iż nadszedł już czas najwyższy, aby statut emigracyjny tak uregulować, aby stworzyć możność szerokiej i swobodnej współpracy dla wszystkich ludzi dobrej woli, którzy chcą pracować nad rozwojem naszych kolonii.

Francja sama wobec braku własnych sił roboczych, nie może nawet myśleć, o wypełnieniu w całości tego zadania. Przeglądając się wspaniałej akcji odbudowy zniszczonych prowincji północnych we Francji, oceniamy doskonale ogrom pracy spełnionej tam przez Polaków, często osiadłych, posiadających duże rodziny — dochodzą do wniosku, iż należałoby ułatwić emigrantom polskim dostęp do naszych kolonii i zapewnić tam pracę oraz dobre warunki bytu.

Referując tę sprawę w radzie kolonjalnej spotkałem się z ogólną aprobatą moich kolegów, którzy się zgodzili z tem, iż należy przedewszystkiem i niezwłocznie uprościć formalności paszportowe i wizowe dla emigrantów-polaków, którzy się udają do naszych kolonii. Projekt ten będzie zrealizowany w najbliższym czasie.

Sądzę, że dla Francji jest rzeczą niezmiernie ważną, by wobec musu odwołania się do obecnej siły roboczej, posiadała ona w tej masie napływowej w dostatecznej proporcji grupy tych narodowości, które Francji sprzyjają i na życliwość których mogłaby liczyć.

Iskierki z całego świata.

— W Ciechocimku odbyło się odsłonięcie pomnika bohatera narodowego Romualda Traugutta.

— Polskie Ministerstwo Poczt i Telegrafów projektuje nawiązanie stałej komunikacji radiowej między Warszawą a Buenos Aires.

— Pierwszym Biskupem Berlina, które to biskupstwo ma zostać utworzone na podstawie konkordatu pruskiego, zostaje obecny biskup miśnieński dr. Schreiber.

— Konsulat generalny R. P. w Berlinie informuje, iż począwszy od dnia 16 maja do dnia 17 sierpnia r. b. udzielił ogółem 6038 bezpłatnych wiz na P.W.K. w Poznaniu.

— Na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu wielkie zainteresowanie zwiędzających czyni „głodomór”, który już przez 10 dni nie brał pokarmu do ust. — Rząd peruwiański otrzymał 5 milionów dolarów pożyczki od amerykańskiej grupy bankierów. Sumy te przeznacza rząd na budowę gmachów państwowych.

— W Kanadzie nad jeziorem Winnipeg płoną lasy od kilku tygodni. Ogień pochłonął kilka drobnych osad indyjskich a obecnie zagraża polskiej osadzie Komarno.

— Ojciec św. przyjął na audjencji komendanta Legionu Amerykańskiego i delegację tegoż Legionu. W krótkim przemówieniu papież oświadczył, że członkowie Legionu w pracy dla sprawy polskiej okazali się tak samo dzielnymi jak w czasie wojny.

— **OSWIATA.** ma na składzie wielką ilość broszur: „Św. Teresa od Dzieciątka Jezus” i „Św. Stanisław Kostka z Nowenną” — i 6 obrazkami w cenie \$500, tuzin \$5000.

Telegramy

— Międzynarodowy Trybunał w Hadze przyznał słusność Polsce w sprawie sporu z Niemcami o rzeki Wartę i Nieć.

— Sławny amerykański lotnik Lindbergh otworzy dnia 20 września nową linię poczty powietrznej w Ameryce Południowej.

— Anglia podjęła nanowo układy z Sowiecami.

— Sowiety uwięziły 9 dyrektorów i wielu innych niższych urzędników należących do Trustu Budowy Okręgów w Rosji pod zarzutem spisku przeciwko obecnemu rządowi bolszewików.

— W Szwajcarii zostanie otwarty dnia 16 września „Międzynarodowy tydzień Katolicki” w czasie którego będą poruszone obecne sprawy katolickie.

— Sowiety zmobilizowały wszystkie siły i obstarwiły granicę Syberji. Również wojsko bolszewickie uwięziło aż 7000 ochotników zamieszkałych w Władystoku.

— Sowieckie okręty wojenne zapędziły się na polskie morze wzdłuż półwyspu Hel. Jest to naruszenie prawa międzynarodowego i dlatego Polska zaprotestowała przeciw temu.

Rio Grande do Sul.

POKOJOWE UKŁADY Z BANDYTAMI. Pomimo wzmocnionych oddziałów wojskowych, które wysłano do Brechita nie zdołano jeszcze zlikwidować szajki bandytów. Znikli rozbójnicy pod wodzą João Ignacio napadli już kilka razy zniemacka na oddziały wojska i poczynili w ich szeregach znaczne spustoszenia. Wobec bezsilności wojska postanowiono ułożyć się z „szanownymi” bandytami, aby rozłożyli się łaskawie w nieskończoność. Porozumienie doszło do skutku, i może zapanuje znówu spokój jeżeli spodoba się ustąpić szajce.

UWAGA!

Bank Polsko-Brazylijski dla Handlu i Kolonizacji. WALNE ZEBRANIE.

Z powodu nie nadesznięcia z głębi kraju na czas wszystkich list, którzy uprzednio podpisali akcje, **Walne Zebranie zostało przeniesione na dzień 21-go Września tego roku.**

Dlatego zapraszamy wszystkich którzy podpisali akcje, na Walne Zebranie, które odbędzie się dnia 21 Września r. b. o godzinie 15 (t. j. 3 popołudniu) w lokalu Associação Commercial do Paraná w celu ostatecznego założenia tegoż Towarzystwa anonimowego.

Curityba dnia 30 Sierpnia 1920. Inkorporatorzy: Percy Withers, João Vianna Seiler, Ignacio Kasprowicz.

Z ŻALOBNEJ KARTY

Ś. P.

Jan Jasiński przemił się do wieczności dnia 4-go września. L. był 76 lat, a od 84 lat zamieszkiwał w Brazylii w São Pedro de Mallet. Pochodził z Malepolki. Wychował trzech synów i dwie córki, doznał się 22 wnuków i 11 prawnuków. Smutnony był przez wszystkich, a nawet brzośnie lubił starożytność. Od 20 albowiem lat usługwał przy kapłanach na III kolonii a potem przy kościele w São Pedro de Mallet. Długo na 3 tygodnie przed śmiercią, gdy poważna choroba zacięła go na łóżko bolesne, przemił się z żoną z którą był 61 lat, do zięcia Michała Pawelskiego.

Zaopatrzonej S. Sakramentami zasnął w Paau. Długo księży oraz wielu parafjan odprowadził go na cmentarz na III-ciej kolonii. Niech mu Bóg da niebo bo pobojem i zacnem zyciem zasnął sobie na nie. R. I. P.

KURS PIENIĘDZY.

Dolar	8\$458
Lira włoska	\$440
Frank francuski	\$380
Angielski funt szterling	\$1012
Pez argentyński	\$1012
Frank szwajcarski	\$1012
Złoty polski	\$1012

Koloniści
DOŚWIADCZENI
W ROLNICTWIE
UŻYWAJĄ TYLKO
MASZYN OD
FIRMY:

Casa Hackradt
CURITYBA, Rua 15 de Novembro 96.
CAIXA POSTAL 420.

Maszyna PHOENIX zwyciężyła

Maszyna PHOENIX nadaje się tak do szycia jak i do haftowania i jest uznawana obecnie za najlepszą w świecie. Mam najrozmaitsze maszyny marki PHOENIX jak dla krawców, szwaczek, szwaczów, rymarzy i t. d. W każdej chwili można nabyć części składowe tych maszyn. Maszyny marki PHOENIX są najtańsze i najpraktyczniejsze.

SPRZEDAŻ NA SPŁATY
MIESIĘCZNE.

RICARDO HOENE

Rua Barão do Rio Branco 278 — CURITYBA
Adres telegraficzny HOENE — Telefon 1834
Filja w Rio Negro. — Przedstawicielstwo naszej firmy Ponta Grossa Campo Largo, São Bento, Joinville, Ouro Verde, Tres Barras, Blumenau

Potrzeba kilka rodzin

do pracy na fazendzie kawowej w Jacareinho w północnej Paranie. — Mieszkanie daje się. Przewóz darmo aż na miejsce. Informacji udziela:

JOÃO NOCITI

Rua Marechal Deodoro N. 63 — Curityba

Spróbuj, a powiesz Panie,
że piwo POMBA
jest najlepszem w Paranie.

Każdy kto czyta »Lud« wie, że powinien, że przy ulicy Visconde Rio Branco N 182 (przy ukraińskiej cerkwi), jest krawiec z Północnej Ameryki i szyje ubrania podług najnowszej mody, krój gwarantowany, cena przystępna dla każdego.

Z powołaniem

Stanisław Radomański
Rua Visconde Rio Branco 182 —
Curityba

Klinika Chirurgiczna
RUA AQUIDABAM N. 66.
Telefon N. 448.

Chorych zamiejscowych przyjmuje się na stały pobyt. Nowy aparat Roentgena (110-120). Specjalność: choroby chirurgiczne, kobiece i dróg moczowych.
Dr. Antoni Rydygier

HOTEL GUANABARA

Jedyny polski Hotel przy głównej ulicy w pobliżu dworca kolejowego w Curitybie. Czyste i wygodne pokoje wynajmuje się wraz z utrzymaniem. Smaczne ciepłe i zimne obiady i kolacje można dostać w każdej chwili. Kuchnia doskonała. Pierwszorzędne trunki krajowe i zagraniczne. Ceny od 60000 do 120000 dziennie.
Rua Barão do Rio Branco 378,
Telefon 1103.

Właściciele:

Ignacy Mierzwa z Bratem

Jest do sprzedania

ziemia w lotach w dobrym położeniu w municyjum Guarapuava. Sprzedaje się ziemia w lotach i domy w dobrym stanie i w dobrym położeniu w mieście Prudentópolis. Sprzedaje się ziemia w lotach i domy w dobrym położeniu w mieście Guarapuava.

Informacji udziela właściciel:

Viuva Alfredo da Silveira
Rua Afonso de Camargo N. 16
Prudentópolis

ELIXIR 914

i pastylki 914.

Kilkudniowe zazywanie: 1) Czyści krew, 2) Sprowadza znik przyszców, plam, swędzenia ran i t. p. 3) Usuwa reumatyzm, ból głowy i gości. 4) Usuwa objawy syfilistyczne, 5) Wzmocnia trawienie. **Elixir 914** nie atakuje żołądka jest najlepszym środkiem oczyszczającym krew, uznanym przez okulistów i lekarzy chorób syfilistycznych.

Dozwolony przez Urząd Zdrowia D. N. z S. Paulo N 26 z 21-2-1916.

ROLNICY!

Zawiadamiamy Sz. Rolników,
że na miesiąc

Wrzesień

zniżyliśmy cenę o JEDNEGO MILREJSA na worku MACZKI KOSTNEJ oraz Mieszanych NA WOZÓW SZTUCZNYCH.

— Korzystajcie z okazji. —

Casa Hackradt

Curityba, Rua 15 Novembro 96,
Caixa postal 420 -- Paraná

SKŁAD NASION I JARZYN

Najlepsze nasiona dostać można tylko w składzie

SEMENTEIRA

gdzie się mieścił dawniej skład Witolda Zagóń-wicza — Travessa Zacharias 5 — Curityba — jest to ulica między placem Zacharias i Aven. Luiz Xavier przez którą przechodzi tramwaj BATEL.

A. H. & Cia.

Nasiona te są zawsze świeże i gwarantowane. Nasiona wysyła się pocztą koleją na całą Brazylię. — Ceny są przystępne.

BILETY OKRĘTOWE

direkt jak również de Chamada najlepiej informować się **rua Aquidabam N. 62** — wejście od Visconde de Nacar, Pierwsza piętro.

Czy zapłaciłeś już za »Świat Parański«?

Głosy naszych Czytelników.

POBYT P. KONSULA DOWNAROWICZA W RIO CLARO.

Od tygodnia oczekiwany, zawiadł do Rio Claro. Konsul Rzeczypospolitej Polskiej p. Kazimierz Downarowicz, w towarzystwie urzędnika konsularnego p. Kaweckiego i p. J. Gauzy instruktora pantagroseńskiego. Za nimi goście zamieszkali na plebanji. Przybyli w piątek 6 go września późnym wieczorem, a pozostali do poniedziałku rano.

W sobotę (a także w niedzielę przed mszą świętą) załatwiał p. konsul interesantów. Potem, po południu odwiedził szkołę parafjalną, internat i szpital, w którym zainteresował się bardzo troskliwie 3-letnim chłopczykiem mocno poparzonym. Także w sobotę po południu odwiedził szkołę T-wa Św. Stanisława we Fluvopolis, zapisując dane statystyczne i obiecując wpaść jeszcze w poniedziałek w drodze do São Matheus.

W niedzielę po Mszy świętej na której goście byli obecni, odśpiewano »Boże coś Polskę«. Po nabożeństwie przed kościołem zebrany naród otoczył p. Konsula, ciesząc się jego przystępną, podczas gdy p. Kaweckiego i p. Gauza zdejmowali fotografie.

Wśród dwóch szeregów dzieci szkolnych zdobywanych w szarfy i chorągiewki, ruszył pochód do szkoły parafjalnej. Na wstępie wygłosiła powitanie i wręczyła bukiet panna Krukówna Aniela imieniem Stowarzyszenia Dzieci Marii i wogóle dziewcząt ricklańskich.

W uwiecznionej i ozdobnej sali

świecie do obszernej jasnej sali, zdobnej we wieńce i bukiety zastawione wśród zastawionych stolów na 25 osób. Bankiet ten, ku uczczeniu W. P. Konsula wydała kolonja polska w osobach swoich następujących przedstawicieli:

Księża: Stanisław Piasecki i Józef Łopaciński; Stefan Kruk prezes Towarzystwa Św. Izydora, Stanisław Kwiatkowski właściciel browaru, Julian Buzzek inżynier, Jan Smarzewski kupiec, Władysław Kasprzak piekarz i agent poczty, Ignacy Stawicki właściciel garbarni, Bronisław Wroński kupiec i deputowany municypalny, Piotr Smarzewski przemysłowiec, Klemens Zawadzki prezes T-wa Młodzieży w Flavio polis.

Kupec: Jan August Stasiak, Ryszard Domaradzki, Piotr Stasiak, Władysław Kuźmiński — Koloniści-gospodarze: Teofil Przybyszewski, Stanisław Adryańczyk, Jan Adryańczyk, Raksula, Józef Rygliewicz.

Przy »Mazurce« z miejscowego, a jedynego polskiego w Brazylii browaru, wznioł toast na cześć p. konsula ksiądz Stanisław Piasecki w polskim a p. Manoel M. Miranda w brazylijskim języku.

Całodzienna uroczystość zakończyła się zabawą w lokalu Towarzystwa Św. Stanisława.

Jeden z obecnych.

P. S. — Z okazji bankietu ofiarował p. Stanisław Kwiatkowski na szpital 22000, za co zarząd szpitala składa podziękowanie szlachetnemu ofiarodawcy.

Rio Claro 12 września 1929 roku

DLACZEGO MAMY ZABIEGAĆ O PRAWA WYBORCZE.

W ostatnim czasie pojawiły się na szpaltach pism polskich odezwy i artykuły na temat naszych obowiązków obywatelskich. Chociaż prasa polska zachęca nas gorąco do kwalifikowania się na

wyborców i do wzięcia czynnego udziału w głosowaniu, to jednak mało naszych działaczy społecznych ludzi wpływowych, no i kolonistów, zabiera głos w tej sprawie.

Niejednym sobie powie, co mi tam wybory, niechaj ten politykuje który ma chleb z tego; albo gdy się namawia jakiegoś obywatela, by się kwalifikował na wyborcę, tłumacząc mu, jaka jest różnica obywatela-wyborcy a obywatela niewyborcy, to często otrzymuje się wyciągniętą odpowiedź: ja nie umiem pisać, lub też jestem za stary, co mnie tam po polityce, a chłopcy jeden za młody, drugi gapowaty i t. d. lub też zbędną takiego oślowieka ironicznym uśmiechem, który wymownie znaczy to samo, gdyby powiedział — człowiecze chcesz na tem wiele zarobić.

Ołóż dosyć już tych przesądów, tej nieświadomości, tego braku zrozumienia; dotąd mało zajmowaliśmy się polityką prawię, że wcale, a ci, którzy brali w niej jakiś udział, to byli tylko narzędziem dla innych, mieli tę wartość jaką ma woda dla młynarza; ma ona znaczenie dla niego dopóki ją trzyma, a gdy ją przepuści na koło, to więcej się o nią nie troszczy; tak samo dzieje się i z nami. Dopóty nam schlebiają, dopóty nas znają, nawet i w lesie, kiedy nas potrzebują, a po wyborach już o nas nie pamiętają. Lada fiskal patrzy na nas z góry, jak na coś podlejszego; z czem się liczyć niepotrzeba.

Niedawno obiecali podatki obniżyć, drogi ponaprawiać, a nic nie zrobili. Stąd rodzi się u nas niewiara i niejedną mówi: ja nie

głosowałem a drugi głosował i też ma co i ja.

A właśnie dlatego nic nie uzyskaliśmy bo nie wszyscy braliśmy udział w wyborach i nie wszyscy szliśmy jedną zwartą ławą, przeto nie liczone się z nami wcale.

Lecz teraz kiedy nas zachęcają polskie pisma, kiedy w Curitybie nasi działacze społeczni wzięli na siebie ten chwalebny obowiązek, ugrupowania nas wszystkich Polaków w jedną silną organizację polityczną, powinnością się spieszyć i korzystać z prawa, jakie nam przysługują — stać się wyborcą. Powinniśmy organizować nasze komitety miejscowe, łącząc się wszyscy razem pod dyktando, zaufaniem nam ludzi. Wienczas będziemy świadomi swych celów i uzyskamy naszych przedstawicieli na kongres, którzy będą na równi z innymi ustanawiać nam prawa. Taka organizacja polityczna będzie dla nas miała znaczenie, łącząc się wszyscy, oddziaływać będzie korzystnie na nasze komitety lokalne i my nie będziemy lekceważeni jak dotąd, bo ohyba żaden odłam naszego społeczeństwa nie doświadczył takich zawodów, lekceważenia i wyzysku ze strony niesumiennej czynników, jak my koloniści. Czas już potemu wielki byśmy się otrzęśli z tej ospałości, czas byśmy poznali obowiązki obywatelskie tego kraju i własne żywotne interesy.

Edward Klepa.

PRZYBYCIE ZAKONNIC DO S. FELICIANO

Po długim oczekiwaniu przybyły do nas siostry z Zakonu

